

KIRJASTOAINEISTON KANSALLINEN DIGITOINTIOHJELMA

Majken Bremer-Laamanen

24.11.2006/LUONNOS

1 DIGITAALINEN TIETOPANKKI – SUOMEN KESKIAIKA

1.1 Keskiaikaiset pergamenttifragmentit

Sisältö:

- Suomen koko keskiajan ja 1500-luvun käsinkirjoitettu kirjallisuus
- on kansallista kulttuuriomaisuutta, josta osa on hajoamassa
- aineiston käsittely hankalaa
- Yliopiston kirjastossa pääosa aineistosta, runsaasti myös muualla
- neitseellinen suomalainen tutkimuskohde
- luetteloinnin ja digitoinnin tärkeä kohderyhmä
- noin 11 tyyli ryhmää, jotka tehty Suomalaiselle hiippakunnalle tai Luostarille
- vanhin aineisto 900-luvulta, ulkomaista etenkin vanhin osa, 1200-luku pohjoismaista, 1300 luku paljolti suomalaista
- monografioita, tekstejä, sävelmiä, oppihistoriallista näkökulmaa
- liittyy Kansallisarkiston Urkund-aineiston sähköiseen luettelointiin
- Yhteistyö Suomen sisällä ja Pohjoismaiden kesken: suurempi teho, päämäärän saavuttaminen parempi.

Määrä: 10.000 yksikköä pergamenttilehtiä

Ehdotetut aineistot:

Pergamenttikirjeet (kauppakirjat, aateliskirjeet, paavin kirjeet, rälssikirjeet),
luetteloitu, n.1,2 hm

Hakemistot: Ilkka Taiton Antifonaria-luettelo ilmestyy 19.2.2002, Anja Inkeri Lehtisen luettelo
(mm. juridiset ja filosofiset fragmentit) lähes valmis

Digitoitu 113 kpl

Pääluettelot: Haapanen, Toivo, 3 luettelo (v. 1922, 1925, 1932)

Luettelointi: 9.000 fragmenttia luetteloituna, alustavaa luettelointia tarvitaan 1000
luutteloimattomalle fragmentille> tutkimuskohde > luetteloinnin syventäminen ja
alkuperäisyyden jäljittäminen

Yhteistyötahot:

Taitto, Ilkka

2 RUOTSIN VALLAN AIKA: DIGITAALINEN TIETOPANKKI – AGRICOLASTA PORTHANIIN

Sisältö:

- vanhinta kirjallisuuttamme – ja suomalaisen identiteetin luominen
- koulutuksen ja ajatuksen laajeneminen
- elinolojen kehittyminen
- matkakertomukset ja Suomen karttakuva
- kysytty lähdeaineisto, joka osin puuttuu kokonaan Suomesta
- virallisjulkaisut

2.1 Kirjat

Määrät: Helsingin yliopiston kirjastossa (HYK): 17.500 nidettä/120 hm
 Turun yliopiston kirjasto (TYK): 30 hm
 Åbo Akademis Bibliotek (ÅAB): n. 30 hm. Osa tietokannassa, osa vain korttiluettelossa.

Ruotsissa arvioidaan olevan 60 % parempikuntoisena.

Ehdotetut aineistot:

HYK: Turun akatemian väitöskirjat. Määrä:

Turun akatemian väitöskirjat - mukaan käännökset

TYK: Vanha academica. Määrä: 30 hm

Museovirasto: Bring: matkakertomukset. Määrä:

Jyväskylän yliopiston kirjasto (JYK), Suomalaisen kirjallisuuden seura (SKS),

Museovirasto, ÅAB: Virallisjulkaisut. Määrä:

SKS, Vasa ÅAB, Porvoon Lyceon kirjasto: Oppihistoria. Määrä:

Vasa ÅAB, Vaasan kaupunginkirjasto: Londicierin kokoelma. Määrä:

Porin kaupunginkirjasto: Jäntere: Porin triviaalikoulun oppilasluettelot 1722,1733, 1737 ja oppilasmatrikkeli 1738-1842

Luettelointi: Aineisto on luetteloitu. Asiasanoitus on.

Hakemistot: Perälä, Anna: Typografinen Atlas; Vallinkoski, Jorma: Turun akatemian väitöskirjat 1642-1828., Suomen kansallisbibliografia 1488-1700; Melander, Toini: Personskrifter hänförande sig till Finland 1562-1713.

Uppsalasta voi löytyä esim. henkilökirjoja (pienpaineaineistoa), jota meillä ei ole.

Henkilöhakemistot: SKS:n kokoelma kokonaisuudessa 27 hm, ei merkittäviä

uniikkikappaleita. henkilökirjasia (luetteloimatta) ja muita pienpainatteita n. 4 hm

Yhteistyötahot:

Ruotsi: Kungliga Biblioteket, Uppsala

Suomi: KOTUS, JYK, Oulu, Viikin tiedekirjasto, oppihistoriaan liittyvää kirjallisuutta (ÅAB), SKS, TYK, Porin kaupunginkirjasto

2.2 Arkkiveisut

Sisältö:

- Edustaa kuluneiden kirjakkeiden ja halvan paperin kirjallisuutta 1600-luvulta 1930-luvulle saakka
- hengelliset ja maalliset arkkiveisut ja arkkisadut
- myytiin lehtisinä kulkukauppiaiden välityksellä
- hengellisiä 1750, maallisia 4850 ja arkkisatuja 750

Määrä: HYK: 7350 kpl

SKS: arkkiveisuja runsas 1 hm

ÅAB: arkkiveisuja ja Satuja n. 0,5-1 hm

TYK: Arkkiveisut 3 hm

Luettelointi: vuoteen –1809 Fennica tietokantaan, loput luetteloimatta

Kokoelma on mikrokuvattu Hultinin luettelon mukaan

SKS: arkkiveisuja runsas 1 hm

Hakemistot: Hultin, Arvid: Luettelo Helsingin yliopiston kirjaston arkkikirjallisuudesta laatunut ja julkaissut Arvid Hultin. 1-5. HYK 1929-1932. 3 nid.

Kirjallisuutta:

Huhtala, Liisi: Arkkiveisu kirjallisuudentutkimuksen näkökulmasta. Teoksessa: Kirjahistoria: johdatus vanhan kirjan tutkimukseen. Hki: SKS, 1996. SKS toimituksia 647 s. 237-251.

Laine, Tuula: Arkkiveisut. Teoksessa: Vanhimman suomalaisen kirjallisuuden käsikirja. Hki: SKS, 1997. SKS toimituksia 686, s. 220-223.

Yhteistyötahot:

SKS: (ruumissaarnat), Jyväskylän yliopiston kirjasto: (arkkiveisut)

2.3 Pienpainatteet

Määrä: TYK: Vanhat virallisjulkaisut 17,5 hm
 ÅAB: vanhoja virallisjulkaisuja n. 35 hm

2.4 Käsikirjoitukset

Sisältö: HYK: Kartanoarkistot
 HYK: Sivistys- ja hengellinen elämä
 HYK: Tieteenharjoittajat, vaikuttajat
 Museovirasto: Pohjanmaan mystikot
 ÅAB: Saarnat
 ÅAB: 1500-1700-luku (ÅAB) : <http://trip.abo.fi/aadb/manusam>
 Tärkeimmät vanhat käsikirjoituskokoelmat ja arkistot:

- af Schulténska samlingen (kartanoarkisto, aatelis- ja virkamiessuku)
- Armfeltin suvun eri arkistot (kartanoarkistot, aateli- ja virkamiessuku)
- Suomen talousseuran arkisto

Kaikki laajoja arkistoja, joita voi digitoida esittely- tai näyttelyperiaatteella. Suurimuotoisempi digitointi edellyttää editointia. Pienempiä vanhoja arkistoja, esim. päiväkirjoja ja matkakuvauksia, voitaisiin digitoida kokonaisuudessaan.

Määrä: Museovirasto: Pohjanmaan mystikot: 2 kirjaa

Ehdotetut aineistot:

HYK: Kartanoarkistot

- Frugårdin kartanon arkiston aineisto lähes kokonaan (Nordenskiöld-suku, Mäntsälä), luetteloitu, n. 6 hm, vanhimmat asiakirjat 1500-luvun lopulta, suurin osa 1700-luvulta (kirjeet, päiväkirjat ym.)
- Monrepos'n kartanon arkisto (Nicolay-suku, Viipuri), luetteloitu, n. 8 hm (kirjeet, muistiinpanot, matkakuvaukset), aineisto on mikrofilmattu
- Sesta gårds arkiv (G.M. Sprengtportenin ja G.W. Ladaun muistiinpanot, kartat, kirjeet, sodankäyntiasiakirjat), luetteloitu, n. 0,4 hm

HYK: Sivistys- ja hengellinen elämä

- Musikaliska Sällskapet i Åbo, luetteloitu, n.0,15 hm (asiakirjat, puheet)
- Pohjanmaan mystikot (mystikoiden käsikirjoitukset 1700-l.), luetteloitu, mikrofilmattu, 29 kansiota

HYK: Tieteenharjoittajat, vaikuttajat

- Matthias Calonius (käsikirjoitukset, esitelmät oikeustieteen alalta), luetteloitu, 128 kansiota
- August Ehrenswärd (kirjeet, päiväkirjat, muistiot, ruumissaarnat, säännökset), luetteloitu, 36 kansiota
- Gezelius-Olivercreutz -suku (piispojen saarnat, puheet, muistiinpanot), luetteloitu, 7 kansiota

- Henrik Gabriel Porthan (käsikirjoitukset, muistiinpanot, kirjeet), luetteloitu, mikrofilmattu, 1,9 hm
- Jacob Tengström (kirjeet), luetteloitu, 10 kansiota'

Yhteistyötahot: Museovirasto, ÅAB

3 DIGITAALINEN TIETOPANKKI – 1800-LUVUN SUOMALAISESTA YHTEISKUNNASTA

Sisältö:

- sanomalehdet, aikakauslehdet, hakuteokset
- kulttuuriteokset, matkakertomukset, kartat
- elinkeinot: maaseutu, teollistuminen
- kulttuuri: teatteri, musiikki, kirjallisuus

Lukijakuntana koko väestö, tutkijat, opiskelijat, koululaiset, eri alojen edustajat

3.1 Sanomalehdet

Sisältö:

- sanomalehdet ovat mielenkiintoa herättäviä digitointikohteita. Kolmessa kuukaudessa 800.000 hittiä vanhimpaan aineistoon – Suomen digitaaliseen sanomalehtikirjastoon.
- Sanomalehdet kertovat. Yhteiskunta kehittyi. Paikallisten sanomalehtien nousu. 1860-1890.

Määrä: 90.000 s. vanhempi aineisto. Valmis 31.3.2002
800.000 sivua 1860-1890
Vapaasanahaku fraktuurasta.
Artikkeli-indeksi valmis.

Yhteistyötahot:

TYK: HYK:n kokoelmien täydennys
ÅAB: HYK:n kokoelmien täydennys

3.2 Aikakauslehdet

Sisältö: Aikakauslehdet , harrastelehdet, tieteelliset aikakauslehdet

- kaikki aikakauslehdet vuoteen 1919
- tieteellisten aikakauslehti-projektin jatko vuoteen 1995.
- Artikkelin-indeksi digitoidaan tarpeen mukaan hakuelementiksi

Määrä: aikakauslehdet vuoteen 1919 (tai 1900) ?
tieteelliset aikakauslehdet vuoteen 1995. Auki. Sopimukset KOPIOSTON kanssa.
Alkujaan suunniteltu noin 30 aikakauslehteä. N. 85.000 sivua/nimeke.
ÅAB: 333 nimekettä ennen v. 1890 alkaneita suomenruotsalaisia aikakauslehtiä

Ehdotetut aineistot:

harrastelehdet: ajankuva, käsityölehdet 1800-1900-luku. Suomen kuvalehti, Kotiliesi jne. Vapaasanahaku, artikkelihaku (Helsingin kaupunginkirjasto, Tampereen kaupunginkirjasto)
aikakauslehdet: ÅAB, Helsingin kaupunginkirjasto, JYK (myös lastenlehtiä), SKS (kaikki), Museovirasto (ei täydellisiä sarjoja)

Yhteistyötahot:

Helsingin kaupunginkirjasto, Tampereen kaupunginkirjasto: harrastelehdet
ÅAB, Helsingin kaupunginkirjasto, JYK, SKS, Museovirasto: aikakauslehdet

3.3 Elinolot, tapakulttuuri 1800-luvun Suomessa

Sisältö:

- Elinkeinot: maatalous, kauppa ja teollisuus, liikenne
- Elinolot, tapakulttuuri: sosiaalipolitiikka: eläinsuojelu, palosuojelu, naisasia, vankeinhoito... , uskonto, kasvatustieteet: aapiset, elämisen taito. leikit, urheilu..., pienpainatteet, keittokirjat
- Maantiede, matkailu ja kartat: matkakertomukset, Suomen karttakuva
- Opetus: koulut, korkeakoulut, luonnontieteet, lääketiede, historia, kielitiede, historia, filosofia, väitöskirjat
- Valtion- ja kunnallishallinto: asetuskokoelma, poliisilaitos, tilasto, tulli, valtiopäivät..., laki: oikeuslaitos, puolueet, rahalaitokset... puolustus
- Kirjallisuus, taiteet: näyttämöt, musiikki, taide, valokuvaus...,

3.3.1 Tietokirjallisuus

- kattaa yllämainitut aihepiirit

Määrä kokonaisuudessaan:

1810-1944 n. 95.460 nimekettä. Vuoteen 1900 nimekkeiden määrä on noin 20 % kokonaismäärästä eli 19.000 teosta.

Mahdollista digitoida tietokirjallisuus kokonaisuudessaan. Digitointi: 9 htv. originaalista. Filmikorttimahdollisuus tarkistetaan (K. kirjaset).

Ehdotetut aineistot:

Valtiopäiväasiakirjat 1809- (Eduskunnan kirjasto, Oulu)

Aapiset (Tampereen kaupunginkirjasto)

Suomalainen gastronominen aineisto- keittokirjat,

Reseptit (Haaga Instituutti, e Mealia)

Vanhat nuottikirjat (SKS)

Arkeologiset ja kansantieteen perusteokset 1800-1940, (Museovirasto)

Maatalous: keskeiset sarjat 1800-luku (Viikki), 1900-luku (MTT)

Luonnontieteellisiä teoksia, (Viikki)

Metsähallituksen julkaisusarja, (Metsähallituksen kirjasto)

Farmasian vanhoja teoksia, (Viikki)

Kuopion Lyceon kokoelma (Kuopion kaupungin kirjasto)

1800-luvun kirjallisuus (TYK). Määrä 350 hm

Karjalan ja Pohjois-Karjalan kirjallisuus (Joensuun yliopiston kirj.)

Åbo med omnejd (ÅAB)

Wivi Lönnin matkoista 1897-1938 (Oulun yliopiston kirjasto)

Porin kaupungin historia, Björneborgs stads historia (Porin kaupunginkirjasto.)

Paikallishistoriat, pitäjänhistoriat (Helsingin ja Tampereen kaupunginkirjastot)

Aho, Juhani: Antti Ahlströmin elämäntyö 1-2 (Porin kaupunginkirjasto)

ÅAB: ylläluetellun kaltaisia aineistokokonaisuuksia voidaan luetella lisää tarvittaessa

Luetteloitu: 70 %

Yhteistyötahot:

Eduskunnan kirjasto, Oulun yliopiston kirjasto, Tampereen kaupunginkirjasto

Haaga Instituutti, SKS, Museovirasto, Viikki, MTT, Viikki, Metsähallituksen kirjasto,

Viikki, Kuopion kaupungin kirjasto, TYK, Joensuun yliopiston kirjasto, ÅAB, Oulun yliopiston kirjasto, Porin kaupunginkirjasto, Helsingin kaupunginkirjasto, Tampereen kaupunginkirjasto

3.3.2 Pienpainatteet – historian lähteet nykymenneisyyteen

Sisältö:

- käsittää yllä mainitut aihepiirit paitsi Amerikan
- aineistolla suurta kysyntää, josta suurin on hinnastoilla. Hinnastojen digitointi alkaa teollisuudesta.
- Aineisto kattaa kansalliskirjallisuuden merkittävän kokoelman, jota ei pääosin ole missään saatavissa. Se on useiden eri tutkimusalojen lähdeaineistoa

Määrä: HYK: Pienpainatteiden määrä kokonaisuudessaan: 1963 koteloa, jossa keskimäärin 1500 s./kot., yhteensä 3 milj. sivua.

HYK: Teollisuuden hinnastot: 119 kot (180.000 s). Hinnastot digitoitaneen vuoteen 1944. Hinnastot kokonaisuutena: 292 kot (450.000 s.).

TYK: runsas 4000 hm kaikenikäistä aineistoa

SKS: hajanainen kokoelma 4 hm, henkilökirjasia 1800-luvun alusta 1900- luvun loppupuolelle

ÅAB: n. 3700 hm kaikenikäistä aineistoa järjestetyssä pienpainatekokoelmassa

Luettelointi: esim. lähtökohtana silloiset 1810-1944 järjestysperiaatteet, johon yhdistetään vapaasanahaku.

Ehdotetut aineistot:

Määrä: Pienpainatteet kokonaisuudessaan: 1963 koteloa, jossa keskimäärin 1500 s./kot., yhteensä 3 milj. sivua.

Teollisuuden hinnastot: 119 kot (180.000 s). Hinnastot kokonaisuutena: 292 kot (450.000 s.).

småtryck, finlandssvenska evenemang, social historia (ÅAB)

Metsäalan pienpainatteita (Viikin tiedekirjasto)

Huutokauppa ja näyttelyluetteloita, Akatemian painatteita (Museovirasto)

Yleisesti (JYK- joitakin, muiden seassa)

TYK: Määrä: runsas 4000 hm kaikenikäistä aineistoa.

SKS: hajanainen kokoelma, henkilökirjasia 1800-luvun alusta 1900-luvun loppupuolelle yht. 4 hm

Yhteistyö: ÅAB, Viikin tiedekirjasto, Museovirasto, JYK, TYK, SKS

3.3.3 Julisteet ja kuvat

Sisältö:

- Julisteet muodostavat mielenkiintoisen, mutta vaikeasti käsiteltävän ryhmän kokonsa vuoksi. Julisteet ovat yleensä suunniteltu lyhytaikaiseen käyttöön ja koostuvat teatteriesityksistä (Alexanterin Teatterin ohjelmat), sirkusohjelmista jne. Osa julisteista on hauraita ja digitointi tekee mahdolliseksi niiden laajan käytön.
- Weckströmin (teatteri) kokoelma ja Alexanterin Teatterin ohjelmat

Määrä: Julisteet yhteensä n. 6500 kpl

Kuvat yhteensä n. 676 000 kpl (ÅAB: 500 000 kuvaa, HYK (kansallisbibliografia, maksullinen): 6000 kuvaa, HYK: (tutkimusmatkailu), SKS (kansanrunousarkisto):

120 000 kuvaa, SKS: (kirjallisuusarkisto): n. 50 000 kuvaa, Museot: laajat kuvakokoelmat)

Ehdotetut aineistot:

HYK: Weckströmin kokoelma, määrä: 30 koteloa, 3500 kpl? A4-A3

HYK: Alexanterin teatterin ohjelmat, määrä: 17 koteloa, 2126 ?A5- A0

HYK: Sirkus-julisteet, määrä: 100 kpl

HYK: Opetus-aulut, määrä avoin.

HYK: Teatteri-ohjelmat: 500 kpl

HYK: Konsertti-ohjelmat: ?

HYK: Tutkimusmatkailu, kansanrunous, henkilökuvia, kansallisbiografia (maksullinen) (kansallisbiografia: tavoitteena n. 6000 henkilökuvaa)

SKS: Kansanrunousarkisto: n. 120 000 kuvayksikköä, Kirjallisuusarkisto n. 50 000 kuvayksikköä,

Museot: Kuvakokoelmia laajasti

ÅAB: valokuvia ja muita kuvia laaja kokoelma. Ensisijaiset digitointikohteet: Turku-aiheiset kuvat, muu topografia, paikallisiin tapahtumiin liittyvät julisteet, ohjelmat, menut

Luettelointi: Paikkakuntakohtainen – teatterit aakkosjärjestyksessä. Luettelointitapa vielä auki.

Yhteistyö: ÅAB: Julisteet, ohjelmat, Helsingin kaupungin museo, Lahden julistemuseo?, SKS: kansanrunousarkisto, kirjallisuusarkisto

3.3.4 Nuotit

Ajanjakso: 1800-1900?

Määrä: 1801-2000: 45.000 yks.

Ehdotetut aineistot:

Sibelius Akatemia, Tampere, SKS: (Käsintehdyt nuottikirjat)

Museovirasto: Topeliuksen kokoelma, painettu ja käsikirjoituksia

Luettelointi: Korteilla

Yhteistyötahot:

Sibelius Akatemia, Tampere, SKS: (Käsintehdyt nuottikirjat)

Museovirasto: Topeliuksen kokoelma, painettu ja käsikirjoituksia

3.3.5 Käsikirjoitukset

Sisältö ja määrä:

HYK: Valtiomiehet, 4 hm, (luetteloitu, mikrofilmattu)

HYK: Tieteenharjoittajat n. 14 hm (luetteloitu ja osittain mikrofilmattu)

HYK: Taiteilijat n. 22 hm (luetteloitu ja osittain mikrofilmattu)

HYK: Muut 2,8 hm (Arabialaiset, persialaiset ja turkkilaiset käsikirjoitukset, n. 1000 jKr., luetteloitu)

HYK: Muut 2,5 hm (mongolialaiset ja kalmukialaiset käsikirjoitukset, luetteloitu)

ÅAB: v. 1800-1950 2 hkm (Kartanoarkistoja, tieteenharjoittajia, kirjailijoita, taiteilijoita, poliitikkoja, amerikansuomalaisia)

Ehdotetut aineistot:

HYK: Valtiomiehet

- J.W. Snellman (luennot, esitelmät, puheet, muistiinpanot, matkakirjat, kirjeet ym.), luetteloitu, mikrofilmattu, 4 hm,

HYK: Tieteenharjoittajat:

- Matthias Alexander Castren (tieteelliset muistiinpanot, matkakuvaukset, luennot), luetteloitu, mikrofilmattu, n. 200 filmikorttia
- Anders Johan Sjögren (kirjeet, päivä- ja muistikirjat, muistiinpanot, tieteelliset konseptit), luetteloitu, osittain mikrofilmattu, n. 4 hm
- Zacharias Topelius (käsikirjoitukset, luennot, asiakirjat, kirjeet), luetteloitu, 8,6 hm
- Georg August Wallin (KOPIOT kirjeistä, matkapäiväkirjoista, päiväkirjoista), luetteloitu, n. 1 hm

HYK: Taiteilijat

- Aino Ackté-Jalander (kirjeet, asiakirjat, käsikirjoitukset), luetteloitu, 4,5 hm, vapaa tekijänoikeudesta vuonna 2004
- Fanny Churberg (päivä- ja muistikirjat, luonnokset, kirjeet, valokuvat), luetteloitu, 0,7 hm
- Magnus Enckell (kirjeet, valokuvat), luetteloitu, 11 arkistoyksikköä
- Fredrik Pacius (sävellyskäsikirjoitukset), luetteloitu, 2,5 hm
- Ferdinand ja Magnus von Wright (muistiinpanot, päiväkirjat, kirjeet), luetteloitu, päivä- ja muistikirjat mikrofilmattu, 0,6 hm
- Toivo Kuula (sävellys- ym. käsikirjoitukset)

HYK: Muut

- Arabialaiset, persialaiset ja turkkilaiset käsikirjoitukset, n. 1000 jKr., luetteloitu, 2,8 hm
- G.J. Ramstedtin mongolialainen kirjasto (mongolialaiset ja kalmukkialaiset käsikirjoitukset), luetteloitu, 2, 5 hm

ÅAB: Priorisoitu luetteloja/tai esimerkkejä voidaan antaa tarvittaessa

Yhteistyötahot:

ÅAB

3.4 Kaunokirjallisuutemme aarteet 1800-luvulla, mm. lastenkirjallisuus, kaikki kotimaiset ja tärkein käänöskirjallisuus.

Sisältö:

- Suomen kirjallisuuden perusta ja klassikot, kirjat jotka vaikuttavat mieleemme (kansanrunoudesta kirjallisuuteen), aikanaan merkittävä, nyt ”kadonnut” kirjallisuus.
- Lastenkirjallisuus tärkeä kohde esim. koululaitos, virtuaaliyliopisto: historia, sosiologia, kasvatustieteet, psykologia (Yhteistyö Åbo Akademi ja Tampere)
- Käänöskirjallisuus. Suomi ei ole saareke. Käänöskirjallisuudella tärkeä merkitys oman kirjallisuuden kehittyessä.

3.4.1. Kotimainen kirjallisuus

Kotimainen kirjallisuus digitoidaan mahdollisesti SKS:n puolesta. Tarkistus tarpeen, jääkö osa digitoimatta. Vastaus: SKS:lla ei suunnitelmaa digitoida 1800-luvun kaunokirjallisuutta kattavasti.

- Muu 1800-luvun lastenkirjallisuus Fennica-kokoelmassa, puuttuuko Brummerianasta jotakin?
- Määrä: HYK: kaunokirjallisuus n. 50.000 teosta
HYK: Käännöskirjallisuus: määrä ?
- Ehdotetut aineistot:
- Museovirasto: Suomen historiaan ja kansaan liittyvä kirjallisuus, Topelius
SKS: Kirjallisuus (Gottlund, Europaeus, Lönnrot)
Yleiset kirjastot: Kaunokirjallisuus, runous – kokotekstitietokanta
ÅAB: Suomen-ruotsalainen kirjallisuus. Esimerkkejä määristä: suomenruots. Kaunokirjallisuutta ennen v. 1899 vähintään 1000 nimekettä; tietokirjallisuutta (historia, maantiede, elämäkerrat) n. 1000 nimekettä.
Joensuun yliopiston kirjasto: Kalevala-kokoelma
Lappeenrannan kaupunginkirjasto: Carelia-kokoelma
KOTUS
- Hakemistot: ”Koivu ja tähti”-bibliografia -1899. www.tampere.fi/kirjasto/sni
Kaunokki, bella – asiasanasto.
- Onko hakemistoja – asiasanoitusta, jotka hyödyntäisivät kokoelmien käyttäjiä?
- Yhteistyö: Museovirasto: Suomen historiaan ja kansaan liittyvä kirjallisuus, Topelius
SKS: Kirjallisuus (Gottlund, Europaeus, Lönnrot)
Yleiset kirjastot: Kaunokirjallisuus, runous – kokotekstitietokanta
ÅAB: Suomen-ruotsalainen kirjallisuus. Digitointitarpeesta tarkoitus keskustella suomenruotsalaisen kirjallisuuden tutkijain kanssa, mahdollisesti olisi tärkeintä nostaa esiin vähemmän tunnettua kirjallisuutta.
Joensuun yliopiston kirjasto: Kalevala-kokoelma
Lappeenrannan kaupunginkirjasto: Carelia-kokoelma
KOTUS
HYK: Lastenkirjallisuus (rajavuodet 1500-1900, luetteloitu)
Åbo Akademi: ulkomaista 1700-luvun lastenkirjallisuutta
Suomen Nuorisokirjallisuuden Instituutti
Kaisu Rätty

4 MUU DIGITOITAVAKSI EHDOTETTU AINEISTO:

4.1 Kartat

- Sisältö:
- Nordenskiöldin kokoelma (Unescon Memory of the Worldin rekisterissä)
 - Nordenskiöldin käsikirjoitetut atlatset, Ptolemaios painokset.(51 kaikkiaan; 49 erilaista)
 - Pohjoinen ulottuvuus – pohjoismainen hanke.
- Määrä: Nordenskiöldin kokoelma: n. 5000 teosta
- Luettelointi: hyödynnetään Nordenskiöldin kokoelman hakuteokset.
- Yhteistyö: Museot, arkistot, kirjastot, Maanmittauslaitos
ÅAB: af Schulténs kartsamling, Ragnar Numelins kartsamling

5 TEKIJÄNOIKEUDEN ALAISTA AINEISTOA

Sisältö:

1900-luvun aineiston kohdalla on erikseen selvitettävä, onko teos tekijänoikeuden alainen ja jos on, millä ehdoilla, sitä voidaan digitoida.

5.1 Matriikkelit

Kansanedustajien matriikkelit (1900-luku)
Taideteollisen korkeakoulun kirjasto: Taiteilijoiden elämäkertatiedot (1900-luku)
Sisustusarkkitehtuuri: elämäkerrat ja kuvaesimerkit (1900-luku)

5.2 Hakemistot

Aikakauslehti-indeksi 1803-1863, 1959-81 (Turku) 23 nid. 4500 s.
Lea Karhumaa: Kaltion hakemisto 1945-1970. Rovaniemi 1973. (Oulu) 346 s.
henkilöhakemistot, matriikkelit, elämäkerrastot, suuhakemistot. Käyttäjryhmät:
sukututkimuksen harrastajat, opiskelijat (Helsingin kaupunginkirjasto)
Suomen kirjailijat bibliografia viitteinen ja viiteartikkelit digitaalisessa muodossa
(Helsingin kaupunginkirjasto)

5.3 Luettelot

SKS: Luettelo suomalaisista kirjallisuudentutkimuksista 1901-1994
Oulu: Suomen aikakauslehdistön bibliografia 1782-1977. Hki 1983.

5.4 Lehdet

Helsingin kaupunginkirjasto: 1900-luvun sanoma- ja aikakauslehdet

5.5 Kriisiaikojen aineisto

Jyväskylän yliopiston kirjasto: Sotien ja Lapuan liikkeen lentolehtiset
ÅAB: sortovuosien aineistoa, Estlanderska samlingen, Lithanderska samlingen

6 MUU TUTKIMUKSELLINEN AINEISTO

Sisältö:

- HYK: Iljinskin leikekokoelma (1900-luvun alku) Fenno-Ugrica, lappalaiset, Karjalaa...Suomalaisia juuria
- HYK: Venäläisten vanhojen kausijulkaisujen sisällysluettelot. Vapaakappaleina saadut venäläiset kausijulkaisut. Aikakauslehdet. 1828-1917
- HYK: Russica
- HYK: Hebraica
- KOTUS: Neuvostoliitossa painettu sukukielinen kirjallisuus (1920-30-luku)

7 TOTEUTUNEET HANKKEET JA NIIDEN TULOKSET

- HYK, ÅBO: Muisti (<http://www.lib.helsinki.fi/memory/>)

- Jyväskylän yliopiston kirjasto: Inkunaabeleiden esittely (<http://www.jyu.fi/library/inkunaabelit/>)
- HYK: Aurora I – Sanomalehtien digitaalinen kirjasto 1771-1860 (maaliskuu 2002) (<http://digi.lib.helsinki.fi/>)

8 KÄYNNISSÄ OLEVAT PROJEKTIT

- HYK: Aurora II – Sanomalehtien digitaalinen kirjasto 1860-1890
- Haaga Instituutti: e-MEALIA
- ÅBO: Finlands-svenska kulturarvet
- Varastokirjasto: Kontentti – aikakauslehtien sisällysluetteloiden tietokanta. – yhteys PERI+ artikkelisisältöihin toivotaan.
- Taitemian kirjasto. Kuopion Muotoiluakatemia – Pohjois-Savon amk: Muotoilu- ja viestintäalan digitaalisen kuva-arkiston perustaminen.
- HYK: PERI+ (myös Suomi-lehti)
- Porin kaupunginkirjasto-Satakunnan maakuntakirjasto: Sähkökirjaprojekti , suomenkielistä kaunokirjallisuutta yhteensä n. 10-20 nimekettä: Theodolinda Hahnsson, A.E.Ingman, Väinö Vilkuna. Vapaasti verkkoon.
- HYK: MINERVA -EU-projekti, joka tähtää digitaalisten rakenteiden muodostamiseen kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.
- SKS: Lönnrotin tuotantoa digitoidaan projektissa Digitised Archive Material in Cultural Studies (syyskuu 2001-heinäkuu 2004). Aineisto valitaan asetetuista tutkimusongelmista käsin

9 DIGITOINTIKOhteet SOPIVIA YHTEISTYÖHANKKEITA MUSEOIDEN KANSSA

- Käsikirjoituksiin ja pergamenttifragmentteihin liittyvä aineisto: eli kartanomiljööt, kirkot, luostareiden jäännökset, esineet
- Muotoilun nousu 1800-luvulla, sekä teollisen ympäristön alku ja kehitys jne. – kirjastoissa ainutlaatuiset pienpainateaineistot
- Käsityöperinnearkisto (havaintomateriaalia opetuskäytössä): Näytearkkeja, kankaita, kirjallista materiaalia. Taitemian kirjasto, Pohjois-Savon amk. 700 ark. 1800-1900-luku . HYKillä ensimmäisiä muoti ja käsityölehtiä.
- Suojeltavan rakennuskannan kuvamateriaalia (kuvat) Metsähallituksen kirjasto
- Taide-esineet (keramiikka, lasitaide, korut) (Taideteollisen korkeakoulun kirjasto, Taiki)
- Kodin tarve-esineet, autot, laivat, 1900-2000 luku (Taiki)
- Pukumuoti 1900-luku (Taiki)
- Kuvakokoelmat (HYK jne.) Valokuvat, pääosa Ateneumin ajoilta (Taiki)
- Diamateriaali, johon tekijänoikeus (maalauksia, lasiesineitä, keramiikkaa) (Taiki)

Muitakin yhteistyöaiheita nousee esiin yllä esitetystä digitointikohteista.